

V. Josu

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD – 2001,
Chișinău, Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES OF
MOLDOVA**

1. Ștefan cel Mare Ave.
MD – 2001,
Chisinau, Rep. of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

Nr. 1404-14/7 din 12.11.2017
La nr. 01-01-1602 din 21.11.2017

**Domnului Vasile BÎTCA,
Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale
și Mediului al Republicii Moldova**

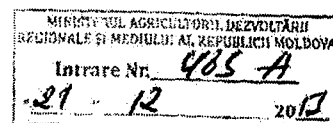
Stimate Domnule Ministru,

Academia de Științe a Moldovei a examinat solicitarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 01-01-1602 din 21.11.2017 privind proiectul hotărârii pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, și anume, combaterea insectelor defoliatoare din Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”. Vă informăm următoarele:

Impactul schimbărilor climatice și a unor factori antropici, cu siguranță, au provocat dezechilibre în ecosistemele forestiere și au creat condiții favorabile pentru apariția unor focare de insecte defoliatoare, printre care și *Stereonychus fraxini* De Geer. Conform Technical Report of ICP Forests (2016), în anul 2016, insectele au fost cauza predominantă a daunelor la nivelul pădurilor europene, cauzând cca. 22,5% din simptomele de deteriorare înregistrate, iar cca. 44% din acestea au fost atribuite defoliatorilor.

Problema dăunătorilor defoliatori este actuală și pentru pădurile de foioase din Republica Moldova și, în special, pentru arboretele din Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”. Făcând o analiză a datelor raportate de ICAS pentru anii 2013-2016, privind monitoringul forestier și cel silvo-patologic, observăm că frâsinetele din RȘ „Plaiul Fagului” se încadrează în clasa de arbori cu un grad sporit de vătămare (domina clasele 2 și 3 de defoliere a coroanei), pentru care vătămrile au o amploare foarte puternică, cu o proporție de peste 90% în clasele 1-4 și cu vătămări de intensitate foarte puternice (clasa 2-4) cca. 60% (ICAS, 2013-2015).

Considerăm, că proiectul de lege privind combaterea insectelor defoliatoare în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” este necesar și poate avea un impact pozitiv asupra stării ecosistemului respectiv, deoarece în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” s-a creat o situație critică privitor la starea arboretelor de fag, frasin și carpen.

Prin prizma rezultatelor obținute de la Grădina Botanică (Institut) confirmăm că arboretele de frasin ocupă 19% din suprafața arboretelor din rezervație. Este cunoscut faptul că, frasinul (*Fraxinus excelsior* L.) este o specie de amestec (specie însoțitoare) și nu poate asigura un echilibru normal în ecosistemele unde el domină. Această situație s-a creat deoarece, pe parcursul vremurilor arboretele din rezervație sau gestionat în așa fel încât speciile edificatoare ca gorunul și stejarul pedunculat au fost eliminate anterior din componența arboretelor naturale. Ecosistemele actuale de frasin au degradat, iar la moment domină specia de frasin care nu poate asigura un echilibru normal, de aceea, actualmente pentru a întreține această concordanță suntem nevoiți să folosim pesticidele.

Analizând situația creată, Grădina Botanică (Institut), este impusă să fie de acord cu folosirea substanțelor chimice la lichidarea focarelor de trombarul frunzelor de frasin (*Stereonychus fraxini* Deg). Totodată, menționăm că, folosirea pesticidelor în Rezervația Științifică "Plaiul Fagului" pentru combaterea trombarului nu este calea cea mai eficientă.

În context menționăm, că autorii proiectului de lege propun combaterea chimică a dăunătorilor, care are o serie de avantaje printre care: eficacitate ridicată, rapiditate în intervenții și ușurință în aplicare. În opinia noastră aceasta nu este o soluție de lungă durată, deoarece conform unor studii, utilizarea intensivă a insecticidelor într-o perioadă lungă de timp a condus la apariția unor efecte negative precum: creșterea rezistenței multor specii de insecte dăunătoare față de aceste preparate, ceea ce a impus mărirea dozelor de aplicare a acestora; producerea de dezechilibre în biocenozele naturale, prin distrugerea faunei folositoare, în special a insectelor entomofage, parazitoide și prădătoare, cu amplitudini mari și prin apariția unor noi specii dăunătoare ieșite de sub controlul biologic natural; revenirea cu tratamente chimice pe aceleași suprafețe la intervale din ce în ce mai scurte de timp (la 2 - 3 ani); acumularea la nivele periculoase a reziduurilor toxice în plante și apoi în organismele animale; acumularea acestor reziduuri în componentele mediului au condus la poluarea excesivă a mediului ambiant.

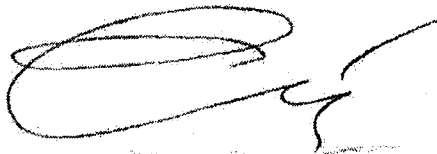
„Revenirea cu tratamente chimice pe aceleași suprafețe la intervale din ce în ce mai scurte de timp (2 - 3 ani)” este și unul din efectele care dă răspuns la afirmația autorilor. În anul 2016 se remarcă un procent sporit al populațiilor dăunătorului *trombarul frasinului* în pofida faptului că în anul 2015 pe aceste suprafețe s-au efectuat lucrări de combatere aeriană în arboretele unde predomină specia de frasin”.

Atenționăm asupra managementului defectuos, din perioadele anterioare când, pentru combaterea acestor dăunători s-au utilizat preparate chimice deosebit de toxice și cu remanență ridicată, care au condus la dezechilibre cu impact de lungă durată.

În opinia noastră, proiectul de lege privind combaterea insectelor defoliatoare cu utilizarea preparatelor chimice în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”, în condițiile când se atestă defolieri severe repetate, care deja au condus la scăderea densității arboretului din specia de bază preferată de defoliatori este necesar.

În contextul celor expuse, Academia de Științe a Moldovei **avizează pozitiv** proiectul de lege privind combaterea insectelor defoliatoare în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” și **recomandăm**, ca instituțiile responsabile de starea pădurilor din țară, inclusiv și de Rezervația Științifică „Plaiul Fagului” să nu se limiteze doar la aceste acțiuni „chimice” de moment, dar să identifice și să aplice măsuri de prevenire și combatere a apariției dăunătorilor, identificând scheme/planuri de luptă integrată, evitându-se pe cât posibil intervențiile tratamentelor chimice, care poluează mediul și să promoveze utilizarea insecticidelor selective, precum și aplicarea unor tratamente biologice, care vor conduce la ameliorarea și chiar reconstrucția biocenozelor forestiere grav afectate.

**Președinte,
academician**

Gheorghe DUCA

V. Jescu

**MINISTERUL JUSTITIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chişinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/1360 din 06.02.2018
La nr. 01/01-324 din 25.01.2018

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Cu referire la proiectul de lege privind combaterea insectelor defoliatoare în Rezervația Științifică „Plaiul Fagului”, comunicăm următoarele.

1. Având în vedere că, în nota informativă este indicat că, pentru lichidarea focarelor de dăunători defoliatori este necesară efectuarea măsurilor de combatere aeriană a dăunătorilor prin două tratamente în perioada de vegetație pe suprafața totală de combatere, propunem precizarea acestor aspecte în textul proiectului. În acest sens, se va asigura ca actul legislativ să respecte condiția preciziei și clarității.

2. Terminologia utilizată în actul normativ urmează să fie constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative. Astfel, cuvântul „aplicarea” propunem a fi substituit cu cuvântul „administrarea”. Or, în conformitate cu art. 26 lit. c) al *Legii nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998*, în rezervația științifică sunt interzise activitățile ce pot conduce la dereglarea evoluției firești a proceselor naturale, în special *administrarea* de îngrășăminte minerale, ierbicide, pesticide și de alte substanțe chimice nocive.

3. Potrivit uzanțelor normative, în referința la *Legea nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat*, după numărul legii se va indica numărul legislaturii, data, luna și anul adoptării actului normativ.

4. În conformitate cu art. 20 din *Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative*, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include: fundamentarea economico-financiară, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Prin urmare, nota informativă urmează a fi completată în acest sens.

5. În conformitate cu art. 22 alin. (1) al *Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001*, pentru evaluarea proiectului de act legislativ, se efectuează expertiza anticorupție. În conformitate cu alin. (3) al aceluiași articol, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele de acte legislative și are menirea de a contribui la asigurarea corespunderii proiectului standardelor anticorupție naționale și internaționale, prevenirea apariției unor noi reglementări care favorizează sau pot favoriza corupția, prin elaborarea de recomandări în vederea excluderii acestor reglementări sau a diminuării efectelor lor. Prin urmare, proiectul legii necesită a fi supus expertizei anticorupție.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU

Ex: D.Bacalim, m. 17¹
Tel. 20-14-35

